

Referat despre dreptul si justitia sumerienilor - a doua parte

Codul lui Hammurabi nu este cum am spus propriu-zis un "cod", ci probabil o culegere de hotariri judecatoresti anterioare emise sau sanctionate de regi, prezentate relativ sistematic, sub forma de articole de drept penal si de procedura penala, de dreptul proprietatii, de dreptul familiei, de dreptul muncii, de drept comercial, etc.

Codul lui Hammurabi manifesta in mod clar tendinta de a apara interesele celor bogati; de unde, intr-o prima faza, pedeap-sea frecventa cu moartea pentru furt (C. H.; 6, 7, 9, 14, 22, 25, s.a.). Pe de alta parte, nu ii poate fi negata o usoara tendinta umanitara daca ne gandim ca in acest timp dreptul asirian va prevedea pedepse ca: inecarea, spinzurarea, arderea de viu sau trasul in teapa.

Astfel, de pilda, Codul babilonian admitea rascumpararea sclavilor; pedeapsa cu privarea de libertate nu exista; preotii si demnitarii erau privilegiati de dreptul penal fata de oamenii liberi sau de sclavi, dar in caz ca savirseau delicta mai grave erau pedepsiti foarte sever, in general, urmarea sa limiteze arbitrarul judecatorilor, sa impiedice intrucatva abuzurile celor puternici si sa elimine anumite forme rigide ale arhaicului drept cutumiar.

In unele cazuri, obliga templele sa acorde credite fara dobanda saracilor, bolnavilor sau razboinicilor cazuti prizonieri. In istoria generala a civilizatiei, acest prim monument juridic are o importanta semnificatie: la aceasta data legea si judecatorii urmaresc sa asigure viata cetatenilor si sa le garanteze anumite drepturi intr-o masura, oricum, mult mai mare decat in alte tari din antichitate.